

let om tilladeligheden af andre efterforskningskridt, som måtte opfylde definitionen på et straffeprocessuelt tvangsindgreb, ikke kunne afgøres alene på grundlag af en modsætnings slutning fra de lovhjemlede indgreb. Udvalget finder dog, at den så vidt muligt fuldstændige lovregulering af de straffeprocessuelle tvangsindgreb, som er tilsigtet med udvalgets forslag, tillige vil få den betydning, at kravene til tilladeligheden af også enkeltstående anvendelser af andre straffeprocessuelle tvangsindgreb skærpes, ligesom en mere almindelig anvendelse af nye straffeprocessuelle tvangsindgreb må forudsætte en kommende lovregulering af disse.

Justitsministeriet kan tilslutte sig disse synspunkter. Justitsministeriet vil i øvrigt løbende følge udviklingen og i den forbindelse tage stilling til spørgsmålet om lovregulering af eventuelle nye straffeprocessuelle tvangsindgreb.

1.4. Pejling og brug af ID-hunde

I forbindelse med udarbejdelsen af dette lovforslag har Justitsministeriet overvejet, om der er andre af politiet almindeligt anvendte, ulovregulerede efterforskningsmidler, der - uanset de ikke har karakter af egentlige straffeprocessuelle tvangsindgreb - bør lovreguleres som følge af deres i øvrigt store lighed med straffeprocessuelle tvangsindgreb. Justitsministeriet har navnlig overvejet politiets brug af pejling og ID-hunde.

Ved *pejling* forstås, at politiet monterer pejleudstyr på en genstand, f.eks. en bil, som politiet formoder kan være lastet med narkotika, med henblik på at kunne følge genstandens bevægelser på afstand. For en umiddelbar betragtning har pejling visse lighedspunkter med observation og aflytning. Ved hjælp af teknisk udstyr opnår politiet en viden, som normalt forudsætter, at man fysisk er til stede.

Pejling giver imidlertid ikke mulighed for at optage billeder eller aflytte samtaler. Pejling har nærmest karakter af en »skygning« under anvendelse af tekniske hjælpemidler. Indgrebet ses derfor heller ikke at være af så væsentlig og indgribende karakter, at det bør sidestilles med andre efterforskningsmidler, der er reguleret i retsplejeloven.

På den baggrund finder Justitsministeriet ikke anledning til at foreslå en lovregulering af politiets anvendelse af pejling.

Det bemærkes, at Vestre Landsret den 16. september 1996 har afsagt en kendelse om pejling (gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1996, s. 1496*). Landsretten fandt, at monteringen og anvendelsen af elektronisk

sporingsudstyr på en mistænks bil (pejling) ikke var et straffeprocessuelt tvangsindgreb. Efter landsrettens opfattelse var der tale om skygning under anvendelse af tekniske hjælpemidler, og et sådant efterforskningskridt krævede ikke lovhjemmel og dermed heller ikke forudgående indhentelse af rettens kendelse.

ID-hunde bruges til at undersøge, hvorvidt et lugtspor stammer fra en bestemt person. Metoden går i korthed ud på, at særlig trænedede hunde sammenligner et lugtspor, f.eks. et lugtspor på en efterladt genstand på et gerningssted, med flere forskellige sammenligningslugtspor. Sammenligningslugtsporene afsættes dels af den mistænkte dels af »figurantpersoner« på helt ens stålrør. ID-hunden er trænet til at markere ved et stålrør, såfremt lugtsporet på stålrøret svarer til lugtsporet på den pågældende genstand. Bevisværdien af en gennemført sporsammenligning - hvad enten denne taler til fordel eller ulempe for den sigtede - vil i sidste ende bero på domstolenes konkrete vurdering.

Optagelsen af sammenligningslugtspor, hvor en person skal røre ved et stålrør, er omfattet af reglerne om legemsbesigtigelse i retsplejelovens § 792, stk. 1, nr. 1.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke grundlag for at lovregulere politiets foretagelse af sporsammenligning. Sporsammenligning har alene karakter af en teknisk undersøgelse, og der foretages ikke herved noget indgreb over for den mistænkte. Sporsammenligning kan efter Justitsministeriets opfattelse sidestilles med politiets sammenligning af fingeraftryk. Rigsadvokaten forbereder i øjeblikket administrative regler om brugen af ID-hunde.

Det bemærkes, at Østre Landsret den 11. april 1997 har afsagt en kendelse om foretagelse af en såkaldt sportest på grundlag af lugtspor (jf. *Ugeskrift for Retsvæsen 1997, s. 985*). Sagen drejede sig bl.a. om overtrædelse af våbenloven. Politiet ønskede at foretage en sportest på en revolver på basis af tiltaltes huddufte. Tiltalte protesterede mod at medvirke hertil. Landsretten tillod indgrebet, der blev anset som en legemsbesigtigelse, jf. retsplejelovens § 792, stk. 1, nr. 1.

1.5. Indhentelse af teleoplysninger om brug af mobiltelefoner

Højesteret har den 7. maj 1997 (jf. *Ugeskrift for Retsvæsen 1997, s. 1021*) afsagt kendelse i en sag, hvor anklagemyndigheden i medfør af retsplejelovens § 780, stk. 1, nr. 3, anmodede om tilladelse til at indhente oplysning om, hvilke mobiltelefoner der i et bestemt tidsrum havde været sat i forbindelse med hin-